

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. List se pošilja do ponedelja.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do srede opoldne.

Štev. 18.

V Mariboru, dne 3. majnika 1900.

Tečaj XXXIV.

Ostudna komedija.

Iz Slovenskih goric.

Dne 26. marca t. l. so slovenski deželni poslanci sklenili, da se ne bodo več udeleževali sej v Gradcu. Vzroke, kateri so njih prisilili do takega sklepa, so naznanili v oklicu, katerega so izdali do volilcev. Pričakovati je bilo, da bodo nemški poslanci tega sklepa prav veseli. Ker, če slovenskih poslancev ni v Gradcu, njim nihče na prste ne gleda, ni treba nobenega poslanca voliti v noben odsek, ne jezi njih nobena slovenska interpelacija, da bi morali bežati iz zbornice, ne predloži se njim nikaki predlog, kateri bi njim kot večini ne ugajal! Pa prišlo je drugače. Če bi bili slovenski poslanci izstopili in bi ne razložili nagibov, bi bili Nemci mirni. Oklic slovenskih poslancev do volilcev pa njih skeli, ker ne morejo niti ene točke kot neresnične opovreči! Stuhali so drugo. Volilci naj pridejo v Gradec, naj izjavijo, da postopanja svojih poslancev ne odobravajo! Ker pa za to slovenskih kmetskih volilcev ni dobiti, nastopil je oskrbnik nemškega viteškega reda pri Veliki nedelji Flucher. Govori se, da mu je šel na roke grajščak Pongratz iz Dornove. Nihče ne bode mogel trditi, da sta onadva kedaj volila s Slovenci deželnega poslanca!

Od kod tedaj izvira sedaj skrb teh gospodov za slovenskega kmeta?

Iz nasprotstva do slovenskih poslancev, kateri zagovarjajo in branijo kmeta, če treba tudi proti prevzetnim grajščakom in njihovim

oskrbnikom, logarjem in lovcem! Flucher pa še je imel drugi povod, da je nastopil proti slovenskim poslancem. Hotel je nemški gospodi v Gradcu pokazati moč in oblast nemškega oskrbnika nad slovenskimi nekdanjimi tlačani, hotel pa je tudi isti gospodi iz zadrege pomagati! To so pravi vzroki nastopa oskrbnika nemškega viteškega reda, ne pa skrb za slovenske gospodarje! Zatorej gospod oskrbnik tudi ni povedal pravega vzroka kmetom, ko se je po vasi vozil in njih je nabiral za deputacijo, ampak je rekel, da je le sedaj mogoče doseči uravnanje struge Pesnice, če se poda deputacija vsaj 15 mož v Gradec, in da je gsp. Ornik vse pripravil, da se deputacija sprejme. Tako postopanje se samo sodi. In oskrbniku se je hudo mudilo; kar istega dne popoldne so se morali možje odpeljati, da njih ne bi kdo podučil o pravih nakanah gosp. oskrbnika ter njim oči odprl! Prepričani smo, da bi gospod oskrbnik za deputacijo v Gradec ne bil dobil nobenega zavednega slovenskega kmeta, — Visenjak in Skore sploh ne štejeta za Slovence, — ko bi bili vedeli, da se gre le za demonstracijo proti slovenskim poslancem, za ostudno komedijo, naročeno od najzagriženjših nasprotnikov, ki jih imajo Slovenci v Gradcu.

Ali sodimo preostro? Ne! Komu pa so se poklonili g. Flucher in njegovi tovariši v Gradcu? Pred vsem so to storili g. Walz-u, nemškemu poslancu, kateri je po javnih shodih že lani prorokoval, kake skandale bode delal v deželni zbornici zaradi obiska čeških dijakov v Celji, tedaj proti Slovencem.

Mož je najbrezobzirnejši nemški nacijonalec, kateri pri vsaki priliki rohni nad Slovani. Potem so se poklonili dr. Reicher-ju in pa dr. Deršate-ju, najodločnejšima nasprotnikoma Slovencev na Štajarskem, tedaj tudi v deželnem zboru in odboru. O tem imajo več povedati oni slovenski župani, kateri niso zmožni nemškega uradovanja. Bili so tudi pred bogatim grofom Kottulinsky, pred baronom Rokitsky, poslancema Posch in Lenko. Kaj so ti možje že storili za Slovence na Štajarskem? Kdo ve povedati? Posch kot načelnik občinskega odseka je Antonu Pihler iz Spod. Velovlaka lahko ustmeno naznanil, da on in drugi nemški poslanci so tudi letos prošnjo vesi Pacinje in Spod. Velovlak za ločitev od občine Dornova spet odklonili, dasi je dr. Jurtela lani, kar vemo iz gotovega vira, več nemških poslancev osebno prosil, da bi prošnji pritrčili in ločitev dovolili. Tu imate majhen, a lep dokaz naklonjenosti nemške gospode do Slovencev, o kateri se je v Gradcu govorilo! Besede se radodarno sipajo; kje pa so dela? Obljub so tudi slovenski poslanci v Gradcu dosti dobili, ker te nič ne stanejo; storilo ali izpeljalo pa se ni nič. Kdor nasprotno trdi, naj to dokaže! Tega ne more nobeden nemški poslanec, pa tudi oskrbnik nemškega viteškega reda g. Flucher ne! O naklonjenosti nemškega reda in njegovih oskrbnikov pri Veliki nedelji do slovenskih kmetov bodemo še imeli priliko pisati. Morebiti takrat celo Janez Visenjak nam pritrdi, če tudi prvokrat v svojem življenju! Tedaj na svidenje!

Listek.

V viharnih časih.

Priredil J. Toman.

Viharni so bili časi, ko so odpadnik Luter in njegovi pomočniki širili krive in pogubonosne svoje nauke. Žal, da so jih mnogo zapeljali in spravili v časno in večno nesrečo.

Nekega dne pride k župniku Zručke fare grajščinski sluga in naznanja, da njegov gospod plemeniti K. prosi, da bi ga gospod župnik danes obiskal, ker mu ima nekaj važnega sporočiti.

»Povej, dragi moj, svojemu gospodu«, reče župnik, »da ko obiščem tukaj v bližini nekega bolnika, da se potem hitro zglašim.«

Sluga se je poklonil in hitrim korakom odišel. Po njegovem odhodu se je tudi duhovnik za pot pripravil in obiskal bolnika, ki je bil že dolgo bolan in zelo ubog. Potožil ga je v njegovih bolečinah in mu še nekaj daroval, potem pa odišel v grajščino.

Plemenitega K. je našel v hiši, beročega neko knjigo, katera, kakor se je videlo, ga je zelo zanimala. Ko je duhovnik vstopil,

obrnil se je grajščak proti njemu, ter mu šel nasproti.

»Dobro došli, oče Stanislav! Kaj pa je novega? Ali ste že kaj slišali, kaj se po deželi pripravlja?«

»Do zdaj še ničesar. Bog ne daj, da bi zopet kakšni prevrati nastali! Gotovo da Bog celo deželo kaznuje ravno zavoljo tega, ker ljudje s svetimi rečmi ravnaajo kakor z igračkami.«

»Bil sem, kakor veste«, začne grajščak, »zdaj več časa v poglavitem mestu in tam sem slišal nove nauke, katere Luter in njegovi pomočniki oznanjujejo, in sem jih tudi sprejel. Povabil sem pa tudi enega izmed njih, da tudi tukajšnjemu ljudstvu razlaga te nauke in si želim, da nam Vi v tem ne nasprotujete.«

»Vem«, odgovori župnik važno in dostojno, »da smo vsi poduka potrebni, pa ta poduk mora priti iz čistega vira in ne iz valov, ki izvirajo v blatu in nesnagi.«

»Kaj pa hočete s tem reči?« vpraša grajščak.

»Da jaz tega novega učenika ne mislim ubogati in njegove nauke že zdaj imenujem kot krive. Rad se z njim razgovarjam, pa nikdar ne pripustim, da bi med mojimi ovčicami ljuliko sejal«, reče mirno župnik.

»Gospod župnik«, odgovori jezno grajščak, »pozabili ste, kdo je tukaj gospodar in čegava, volja bo v tem odločila.«

»Tukaj v grajščini in pri tlaki vaša gospod grajščak, v cerkvi pa in v rečeh, ki se tičejo sv. vere, je moj glas važnejši od vašega.«

»S tem hočete reči, da mi ne boste šli na roko?«

»Ako Vi hočete ljudstvo oropati prave sv. vere, vam že zdaj naznanjam, da tedaj tudi jaz povzdignem svoj glas, da ljuliko zadušim že v začetku. Vaši predniki in očetje, gospod grajščak, imeli so sveto vero, katero sta nam sveta Ciril in Metod prinesla, v časti, in v tej sveti veri so živeli in umirali. Odpadlih duhovnikov, kakor je bil Luter, ne moremo imeti za prave božje poslance, temveč za pogubonosne in rušitelje svetega miru in nedotakljivih reči. Spominjajte se gospod grajščak, svojega očeta in pustite take reči, katere še dozdej nobenemu niso koristile, ampak bile le v pogubo.«

»Zdaj Vam pa tudi jaz nekaj povem«, reče zaničljivo grajščak. »Ta novi učenik pride sem in bo v cerkvi svoje nauke razlagal! Vi pa si pomislite: Ali mi boste storili po moji volji, ali pa boste morali zapustiti ta kraj, v katerem jaz zapovedujem. Hočem, da se ti novi nauki na mojih posestvih ozna-